

1. světová válka

- průběh
- nové zbraně
- nejvýznamnější bitvy

10 2-19:54

Německo - výbojný plán

28. 7. 1914 Rakousko-Uhersko vypovědělo válku Srbsku

- Německo se cítilo připravené, podnítilo R-U
- Rusko mobilizuje armádu na pomoc Srbům
- Německo vyhláší válku Rusku

- aktivizace všech spojeneckých smluv

→ Vypukl celoevropský konflikt

Časový plán na poválečné uspořádání: Čechy osamostatněny, Morava spojena s Rakouskem

Pozn. Itálie ačkoli člen Trojspoku zůstala neutrální.

10 2-20:03

Německo

- císař Vilém II.

- zastávce imperiální a nacionalistické politiky
- touha Německu s koloniemi jako měly Anglie či Francie
- propuštění Otto von Bismarcka roku 1890
- politika v duchu militarismu
- negativní vztah zejména ke Slovanům

" Pokládám za urážku německého národa, je-li srovnáván s Čechy, Slovinci nebo Maďary... Německý národ se nikdy nemůže definitivně zřici Čech a Moravy, ani přístupu k Jaderskému moři..."

10 2-20:15

1914

- přijat program , který obsahoval anekční záměry vůči Belgii a Francii

idea vybudovat střední Evropu pod německým vedením (Francie, Belgie, Polsko, Holandsko, Itálie, severské země, Pobaltí)

10 2-20:26

Rakousko - Uhersko upevnění pozic na Balkáně anexe Srbska rozšíření polských území na úkor Ruska

Francie získat zpět ztracená území z války proti Prusku (1870)

Rusko posílit zájmy na západní hranici otázky Blízkého východu

Rozdělování světa během války bez ohledu na zájmy národů → **DOBYVAČNÝ CHARAKTER VÁLKY**

10 2-20:32

PLÁN - BLESKOVÁ VÁLKA

Západní fronta - donutit Francii spolu s Velkou Británií k míru v několika týdnech a vrhnout se na frontu východní

Nápor zastavila Francie na řece Marne

10 2-20:40

ZÁPADNÍ FRONTA - rozhodující
VÝCHODNÍ FRONTA - rychlejší mobilizace Rusů než se čekalo

JIŽNÍ FRONTA - nejprve proti Srbsku, od 1915 proti Itálii

Itálie opustila Trojspolek za tajný příslib Dohody rozšířit svá území u Jaderského moře

➔ **ZÁKOPOVÁ VÁLKA**

operace - malé prostory, velké ztráty

10 2-20:46

BITVY

O FRANCOUZSKOU PEVNOST VERDUN

21. února 1916 do 18. prosince 1916
 † 700 000 vojáků na obou stranách

"Buďte tiše, hrdinové odpočívají"

Pevnost Douaumont

10 2-20:53

OPERACE NA ŘECE SOMMĚ

1. červenec - 18. listopad 1916

- útočná operace anglických a francouzských vojsk s cílem prolomit linii německé obrany
- anglický vynález **TANK** použit prvně

10 2-21:12

BITVA U YPRES chlór - později podle města pojmenován bojový plyn yperit

- čtyři velké bitvy
- 22. dubna 1915 - poprvé v historii lidstva vyzkoušen chemický bojový plyn (konkrétně sloučenina chlóru), Němcům se ale frontu prolomit nepodařilo

10 2-21:30

- válka trvala nečekaně dlouho
- vyčerpání lidského i hospodářského potenciálu

↓

VÁLEČNÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- vytváření centrálních státních hospodářských orgánů
- nucené zařazování obyvatelstva do výroby (ženy a mládež)
- prodlužování pracovní doby
- přidělový systém na potraviny a spotřební zboží

Leták proti bídě, 1918

10 2-21:42

konec 1916 a poč. 1917

KRIZE VÁLČÍČÍCH STÁTŮ

Německo a spojenci hluboko na území nepřátel
 x
 technická převaha na straně Dohody
 pokusy o uzavření míru z německé strany - zprostředkovatel měl být U.S. prezident Wilson k míru nedošlo,
 navíc - revoluční události v Rusku a vstup USA do války

USA původně neutrální - působení propagandy z britské strany
 záminka pro vstup do války:
 britskou službou zachycený telegram Němců do Mexika

6. dubna 1917 na Velký pátek

10 2-21:52

jaro a léto 1918

- poslední rozsáhlá ofenzíva na západě
- cíl dobyt Paříž
- skončit válku dříve než přijdou Američané v plné síle

podzim 1918

- Němci nuceni vrátit se za své hranice
- abdikace císaře - vyhlášena republika

11. listopad 1918

PŘÍMĚŘÍ V COMPIÈGNE

- = konec 1. světové války
- = mezinárodní den válečných veteránů

10 2-22:04

10 2-22:14

10 2-22:23